

Nr 855

av herr Nilsson i Växjö m. fl.
om skyldighet för företag att anmäla lediga platser till arbetsförmedling.

Målet för den offentliga arbetsförmedlingens verksamhet är att förmedlingen blir den centrala informationspunkten för hela arbetsmarknaden, dit arbetstagare och arbetsgivare kan vända sig och få information och service. För att nå det målet behöver arbetsförmedlingens andel av omsättningen på arbetsmarknaden ökas väsentligt. Frågan om förmedlingens omsättningsandel har aktualiserats i olika sammanhang, och åtgärder har krävts i syfte att öka andelen och därmed också bredda arbetstagarnas valmöjligheter.

Av särskilt intresse i detta sammanhang är i vilken utsträckning företagen anmäler lediga platser till arbetsförmedlingen. Utvecklingen har inte varit särskilt gynnsam. Medan antalet lediganmälda platser år 1955 var 1,2 miljoner, hade antalet budgetåret 1970/71 sjunkit till 0,8 miljoner. Även om minskningen till en del beror på bortfall av korttidsplatser, är utvecklingen oroande både från de allmänna synpunkter som inledningsvis anförts och med hänsyn till att, å andra sidan, allt fler arbetssökande vänder sig till arbetsförmedlingen. Man får räkna med att tillströmningen av arbetssökande till förmedlingen kommer att öka bl. a. till följd av den aviserade utbyggnaden av arbetslöshetsförsäkringen.

Mot den bakgrunden kan övervägas att införa en allmän skyldighet för företagen att anmäla lediga platser till arbetsförmedlingen. Det kan erinras om att byggarbetskraftsutredningen föreslagit en sådan anordning på byggarbetsmarknaden. En anmälningsplikt på en sektor av arbetslivet borde rimligen kunna utsträckas även till övriga sektorer. För att ett system med obligatorisk anmälan om lediga platser skall få avsedd effekt, bör anmälningsplikten göras generell. Av praktiska skäl får man tänka sig enstaka undantag från regeln. Ett sådant undantagsfall är platser som i första hand skall tillsättas med anställda inom företagen (internrekrytering). Anmälningsplikten förutsätts inte vara förenad med anställningstvång för företagen. Redan möjligheterna till totalöverblick över utbudet av lediga platser skulle vara av betydande värde för arbetsförmedlingen och för de arbetslösa.

En anmälningsplikt av den omfattning som här avses är förenad med komplikationer och kan därför inte genomföras utan vidare. Det måste finnas praktiska möjligheter för arbetsförmedlingarna att hantera det kraftigt utvidgade platsmaterialet. Andra angelägna arbetsuppgifter får givetvis inte åsidosättas av det administrativa merarbete som är förenat med mottagning och bearbetning av platsmaterialet. Man får heller inte förbise att arbetsförmedlingen samtidigt har att tillgodose stigande krav på ökad kvalitet i informationen till de arbetssökande om lediga platser.

Det nu sagda innebär att frågan om införande av en generell plikt att anmäla lediga platser behöver utredas från tekniska, ekonomiska och administrativa synpunkter. Sannolikt är det inte möjligt att genomföra den förordade angelägna förbättringen av arbetsförmedlingens överblick över platsutbudet förrän förmedlingen kan registrera och bearbeta inkommande platsanmälningar med hjälp av ADB-teknik. Det synes därför lämpligt att det erforderliga utredningsarbetet bedrivs parallellt med pågående försök med ADB-teknik i förmedlingsarbetet.

Under återopande av det anförda hemställs

att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär utredning om möjligheterna att ålägga företagen generell plikt att anmäla lediga platser till arbetsförmedlingen.

Stockholm den 25 januari 1973

KJELL NILSSON (s)

i Växjö

SVEN-GÖSTA SIGNELL (s)

DORIS HÅVIK (s)